

Előfizetési ár:

Postán küldve:
 Egész évre 32.—
 Fél " 16.—
 Negyed " 8.—
 Egy hóra 3.—

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:

Házhoz hordva:
 Egész évre 32.—
 Fél " 16.—
 Negyed " 8.—
 Egy hóra 3.—

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz., em.

Alapította: Bartha Miklós.

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák F.-utca 35. Telefon 9.

A háború hírei.

Erős harcok Foksaninál. — Minden orosz-oláh támadást megsemmisítettünk. — Tizenkét rohamhullámot vertünk Ojtoztól délre vissza. — Az olasz harctéren nem történt nevezetesebb esemény. — Macedóniában csend volt.

A hivatalos jelentések közül ma nagyon érdekes a német vezérkaré, amely az orosz és oláhokkal való harcokról ezt mondja:

A Trotusul völgytől délre német és osztrák-magyar hadosztályok harcok árán **elfoglalták a terepet uraló magasiati állásokat és Grozesci falut.** Az ellenség az Ojtoz völgytől délre előnyomuló csapataink ellen friss erőket vetett tűzbe, amelyek gyakran megismerték elleni támadásokban eredménytelenül elváltak.

Foksanitól északra a harcok tovább folynak a Szereth és az Adjulnou felé vezető vasut között az oroszok és a románok tegnap is nagy erővel megtámadták vonalainkat. **Talpalatnyi földet sem veszítettünk.** A vasutól nyugatra német csapatok erőteljes támadása észak és északnyugat felé szoritotta vissza az ellenséget, amely eredménytelen ellentámadásokban igen véres veszteségeket szenvedett. Ezen a harcmezőn augusztus 6-ika óta 130-nál több tisztet, több mint 6650 főnyi legénységet elfogtunk. 18 ágyut és 61 géppuskát zsákmányoltunk. A Szerethről egészen a Dunáig a tüztevékenység az előző napokhoz képest jelentősen emelkedett. A Buzau torkolatánál egy orosz támadást visszavertünk.

Az jelentése szerint az Ojtoz vidékén Grozescitől délre az ellenség

hasznalóképp nagy erővel támadott; helyenként tizenkétszer is intézett rohamot, amelyek állásaink előtt mind összeomlottak. A 18. számú soproni honvédegyalozred különösen kiűntette magát. Oknától nyugatra támadásunk sikeresen halad előre. Grozescit és Slamicot elfoglaltuk. Csapataink közelednek a Trotus völgyhöz.

Flandriában a tegnap délelőtti támadások után alább hagyott a tüztevékenység, csak este újabb támadások szünetes szakaszok és éjjel is élénk maradt. Ma reggel egy óras pergőtűz után az arcvonal számos helyén erős ellenséges felderítő osztagok törték előre. Mindenütt visszavertük őket. Hollebecketől északra az angolok több ezredet indítottak támadásra. Ezek sem értek el eredményt és leg súlyosabb veszteségeik mellett hátrálni voltak kénytelenek a Labasse csatornától egészen a Scarpe déli partjáig és St. Quantintól északnyugatra időnként megerősödött a tüztevékenység, miközben többször előtéri csatározásokra került a sor.

Az Aisne arcvonalon a nyugati Champagneban és a Maas mindkét partján a tüzérségek harca élénkebb volt, mint az utóbbi időben. Cernyen Laonnois mellett este a franciák két támadása nagy veszteségekkel összeomlott. A Cornilleten ellenséges kézigránát csapatokat az általunk elfoglalt állások előtt visszautasítottunk.

Az általános választói jogról

tartott tegnap délelőtt a városházán felolvasást Barabás Samu református esperes. A közgyűlési terem egészen megtelt hallgatósággal. A függetlenségi és 48-as párt elnöksége részéről dr. Apáthy István és dr. Posta Béla jelentek meg.

Sajnosan konstatáltuk azonban, hogy az ifjabb generáció, tehát épen azok, akiket az általános választójogi törvény az alkotmány sáncaiba akar juttatni, nagyon kevés számmal volt képviselve. A munkásság vezetői és vezérei közül alig láttunk ott valakit, pedig most, midőn végre a tetre került a sor, nekik kéne első sorban előljárniok a választójogi harcban. E nagy harcból mindenki ki kell vegye a részét, akár van mellette, akár nem. Annál inkább ép azoknak, akik hosszú idők óta ezzel a jelszóval: „Éljen az általános választói jog” tüntetnek, demonstráltak az általános, egyenlő és titkos választói jog mellett. Vasnap, munkaszünet volt és mégis megmaradtak. Ez az indolentia a tulsó tábornál olyan léremagyarításokra adhat okot, amely egy cseppet sem fog használni az ügynek.

A gyűlésen, mint azt többször jeleztük, a függetlenségi párt felkerésére Barabás Samu olvasott fel az általános választói jogról nagy hatással és többször zajos lelkesedésre ragadta a közönséget. Az általános, egyenlő és titkos választói jog hívének vallotta magát, mert nézete szerint Magyarország megerősödését, szilárd alapokra való fektetését fogja jelenteni. Kárhoztatja azokat, akik az általános választói jogtól a magyarság szuromáciáját féltik, mert ezzel tápot adnak azoknak az agitátoroknak, akik az egész világgal azt akarták elhíttetni, hogy a nemzetiségek Magyarországon el vannak nyomva. Ő nem félti a magyarság fölényét az általános választói jogtól, mert a jog és szabadság kiterjedése nem ellenségeket, hanem testvéreket, barátokat szerez csak.

Hosszasan foglalkozott eközben a nemzeti kérdéssel, amelyet éppen az általános választói joggal lehet kedvezően megoldani. Nem ért egyet azokkal, akik az általános választói jog elleni érvelésükben Ausztriára hivatkoznak, mert ott ma nemzetek harcáról van szó, nálunk csak nemzetiségek léteznek. Ez pedig nagy különbség. Élénk derűltséget keltett előadásának az a része, amelyben megírték példák mutatta ki, hogy például az oláh nép mennyire nem szereti az ő intelligenciáját, mert ez az izgatás köpenye alatt csak önző zsebpolitikát folytat és valósággal zsarolja az oláh népet. Elmondta a többek közt, hogy egy dési oláh ügyvéd elvesztette egyik kliensének a pörét és amikor a jámbor oláh atyafi csodálkozott ezen, azzal

Mekkora az amerikai hadsereg?

Bernből jelentik: A Progres de Lyonnak jelentik Newyorkból: Washingtonból érkezett hivatalos jelentések szerint az Egyesült Államokban eddig 809.743 ember vonult be. Azonkívül 40.000 ember van még a plattburgi táborban. Szeptember 1-én

még hatszáznyolcvanhétezer embert hívnak be kiképzésre, néhány hónappal utóbb pedig ötszázezeret, úgy hogy az Egyesült Államok hadserege 1918. január 1-én kétmillió főnyi erősségű lesz.

izgatta, hogy nem kap az oláh igazságot, de majd megtanítja ő a bíróságot és magával vitte kliensét, aki egy árva szót nem tudott magyarul, hogy hallja, miként fog ő elbánni ezért a magyar bíróval. Az utcán ép szemközti jött a bíró és az ügyvéd nagyhangon, persze magyarul, el kezdte mondani: Na ugyan hiába vártuk az este a kártyapártinál stb. És a bocskoros dákoivadék alig várta, hogy hazatérjen a falujába és elmonhassa, hogy a domnu fiskális mennyire összeteremtette a bírót, hogy nem adott neki igazságot. Ilyen és hasonló példák, mondotta Barabás, méfelyezik meg az oláh nép lelkét a magyarok ellen.

Beszédét azzal végezte, hogy mindnyájan fogjunk kezét e nagy munkában, mert az ige csak akkor fog testet ölteni.

Göldner Kálmán*

38. honvéd tarackos ezredbeli hadnagy

Irta: Gróf Lázár Miklós.

Marosvásárhely, aug. hó.

Szívem keserűséggel, szemeim könnyel telnek meg.

Magyar nemzetem szép jövőjére oly gondosan, oly fáradtsággal felnevelt drága fiatal nemzedékünk, mindnyájan hősi halállal kell megváltatni magyar hazánkat a kérelhetetlen vad ellenségtől?

Fiatal barátunk Göldner Kálmán véreddel kellett megpecsételned Galicia felszabadulását?

Te is nem gondolva semmire, csak, arra, hogy a magyar katonának hősnék kell legyen, rohantál a pokoli tűz hevében rut ellenségtükrre.

Tű és hozzád hasonló többi zsenge fiaink győztek is, mert a ti bátorságotok nagy, nincsen ember fia, ki ellen tudjon állani.

Hogy szeretett, hogy ápolt, mily aggodó gondokkal kísért egész családod: rövid, dicsőséges, fiatal pályádon.

És most otthagytad őket, lelkükben büszkeséget, szívükben mérhetetlen irt és szomorúságot támasztva.

Neked Göldner Károly, az apának fájó sebére nem akarok irt tapasztalni, hisz minden tisztelem mit írántad érzek, minden bámulatom, mellyel fiad hősiességét kísérem gyengék volnának ahhoz, hogy az apa mély fájdalomát csak egy szemernyre is enyhítse.

De még is téged, ki az igazságszolgáltatás rögös, de magas utjain a magad emberségéből, tudásoddal, akaratoddal foglaltad el azon magas polcot, amelyet rendíthetetlen igazságossággal töltesz be, — arra kérek, ne rendüljön meg lelkedben az igazság iránti hited!

Tudom, érzem, hogy annak az embernek lelkében, ki mindig csak az igazságot kereste, ilyen szívettépő veszteség könnyen támaszthat fel vihart.

Nem szabad feledni, hogy minden apa fia, a nemzet fia is.

Az apa szomorúsága, fájdalma: a nemzet büszkesége;

az apa forró hulló könnyeiből a nemzet dicsőségének napja fénylő gloriát von a hazánkért elesett hős feje körül.

A te gyászod mindnyájunknak gyásza; a te keserűségedből mindnyájan kérünk.

És mi, az igazságszolgáltatás emberei: lelkünk egész melegével, határtalan tiszteletünkkel veszünk körül súlyos napjaidban is.

Göldner Kálmán fiatal hősnék, te pedig nemcsak a mi, hanem az egész magyar nemzet felejthetetlen halottja lettél!

* Göldner Kálmán megegyetemi hallgató, dr. Göldner Károly marosvásárhelyi kir. ítélőtáblai tanácselnöknek finom, művelt közszeretettel állottja volt.

Főispáni beigtatás.

Segesvárról jelentik: Báró Petrichevich Horváth Emilnek, Nagyküküllő vármegye kinevezett főispánjának beigtatása augusztus 11-én ment végbe Segesvári nagy ünnepélyességgel. A vármegyeház nagy termét zsúfolásig megtöltötte az előkelő közönség, amelynek soraiiban a törvényhatóságok nagy számu küldöttségével vettek részt. Jelen voltak: Széll József kormánybiztos, Lengyel György Udvarhely vármegye főispánjának vezetése alatti Valentisik Ferenc országgyűlési képviselő, Sebesi alispán, Elekes Dénes bírtokos és mások. Gyárfás Elemér Kisküküllő vármegye főispánjának vezetése alatt Kovács törvényszéki elnök, dr. Apáthy Zoltán, Kovács Jenő, Apáthy Péter, Horváth Ákos, Gerendy Ákos, Durrschlag Konrád, Bardócz Árpád, Gvido Béla, Pötsa Bertalan. Eljöttek még Kolozsvárról dr. Biró Balázs, Déváról dr. Sándor. A nagyszabasi határkapitányság képviselőiben Kovács Béla, a brassói határkapitányság képviselőiben Burg Kornél határkapitány, Jódy Endre, Kézdivásárhelyről Dávid Jenő és mások igen nagyszámmal Erdély minden részéből. Sokan pedig táviratilag küldték üdvözlőlevelüket.

A főispánt a magyarság részéről Farkas Gábor, a szászok részéről Márkus Frigyes, a vármegyei tisztikar nevében dr. Schaser Gyula alispán üdvözölték a közgyűlés szokatlanul nagy óvációjá mellett.

A főispán, aki Erdély legkiválóbb szónokainak egyike, székfoglaló beszédével a jelenvolutakra rendkívüli hatást gyakorolt. A kormány politikájának legsarkalatosabb pontjáról, a választói jogról beszélt és főleg azt hangsúlyozta, hogy az erdélyi szászok évszázadok óta az erdélyi szász univerzitásban a legüsztebb demokratikus közösségben élnek. Nincs miért aggodniok az állami élet demokratizálódása miatt. A nemzeti kérdésben különösen jelentőséket voltak a következő jelszavai: nemcsak a világháboru nagy tanulságaiból merített meggyőződés, de mindenkor szóban és írásban vallott vezérelvem volt, hogy ez az ország csak úgy lesz boldog, hogy ez a nemzet csak úgy lesz nagy, ha sikerül megszüntetni azt a surlódási felületet, mely a különböző, az országban élő nemzetiségek, más részről pedig a magyar nemzet között a történelem folyamán többször felmerült. Szerény nézetem szerint ez kettős irányu magatartást feltételez. És pedig egyrészt elismerést, a a nemzetiségi kulturában rejlő értékeknek megbecsülését, a faji öntudat becses alkotórészeinek támogatását kulturális, gazdasági és minden oly más törekvéseiknek, mely a teremelő által minden egyes népfaj számára különböző irányokban megadott, de a nagy közösségre nézve éppen különféleségénél fogva értékes faji tulajdonságok kifejlésére irányul, másrészt azonban törhetetlen ragaszkodás a hazai földhöz, az ezéres alkotmányos élet által megszilárdított azon főhatalomhoz, melyet a világháboru feltételül értékesnek, helyt állónak és e haza minden polgárára nézve előnyösnek mutatott be.

A közigazgatási kérdésekben a vármegye közönségének osztatlan helyeslése mellett hangsúlyozta, hogy a háboru által összekuszált életviszonyok között a jó közigazgatást kétszeresen fontosnak tartja. Lelkére kötötte a tisztviselőknek, hogy a hadvonalultak személyi, családi és vagyoni ügyeit nagy körültekintéssel és odaadással intézzék, hogy a törvény rideg kereteit a szívük melegével töltsék ki. Bejelentette, hogy a közellátás ügyeit, mint a vármegye román betörés által sújtott lakossága hadikárai megállapításának ügyében személyesen fogja vezetni és irányítani az intézkedéseket. Kérte a vármegye közönségének őszinte támogatását, hogy a háboru folyamán a nagy áldozatokat hozott lakosság előmenetele és boldogulása biztosítható. A főispán beszédét sokszor lelkes éljenzés és tapsviharszakította meg. A közgyűlés után a szokat-

lan nagy lelkesedéssel beigtatott főispán Segesvár és Medgyes városok, valamint az összes hatóságoknak tisztelgéseit fogadta. A közgyűlésen az országgyűlési képviselők közül jelen voltak: gróf Haller József, dr. Melzer Vilmos, dr. Oberth Károly, Valentisik Ferenc és mások. A főispán dr. Nagy Sándort, dr. Leich Jánost, dr. Biró Balázst tiszteletbeli vármegyei főügyészekké, dr. Kaas Ottó, dr. Leonhard Gyula, dr. Müller Kornél vármegyei közkórházi orvosokat közkórházi tiszteletbeli főorvosokká nevezte ki és az ünnepi diszebed megváltásaképpen hadi jótékonyági célokra kétezer koronát adományozott.

Pro Patria †

A m. kir. 5. honvéd táb. ágyus pótléteg tisztikara és legénységny mély megilletődéssel jelenti, hogy szeretett derek parancsnoka Brandt József tüzérszázados, a III. o. k. é. k. a kardokkal, a katonai érdemérem a k. é. k. szalagján, stb. tulajdonosa Békésen 1917. évi augusztus hó 11-én délután elhunyt.

Tetemét a főéri gyászszázból folyó hó 13-án délelőtt 11 órakor a háznál meglarandó evang. szertartás után katonai pomdával vonatra helyezték; Kolozsvárt folyó hó 14-én d. e. 10 órakor az ottani evangélikus temetőbeli családi sírkertben leendő eltemetés végett.

Az 1914—15. évi nagy harcok legendás hőse, a honvéd-tüzérség szervezésének egyik legkiválóbb munkása volt. A kötelességtudás fékezhetetlen erejével, az emberét meghaladó nemes lelkével elévülhetetlen érdemeket szerzett magának a haza és polgártársai szolgálataiban.

Az önfeláldozó, gyöndéd hitvesi ápolás megtört Isten akaratán.

A halál, mely odakünn a harc mezején annyit lelekedett reá, itthoni nagy feladatának teljesítése közben ragadta ki őt tisztelői és szerető övéi köréből.

Nemcsak parancsnokunk, atyánk is volt ő s vele a legönfeláldozóbb bajtárs, a legideálisabb parancsnok száll a sirba.

Felejthetetlen ő azoknak, akik őt igazán ismerték.

Békés, 1917. évi augusztus hó 11.

A tisztikar.

Nagy tűz Kézdivásárhelyt.

A Sz. Ujság írja. Vasárnapra viradóra egynegyed 1 órakor nagy tűzi láрма verte fel a város éjszakai csendjét s mint valami óriási máglya, magasan égbeacsapó lángok hirdették e veszedelmes elem sercegő tombolását. A tűz a főter szomszédságában, Csizsár Dénes szeszgyáros, tüzoltó parancsnok szeszgyára mellett régi Medvés-féle házban ütött ki. Tóth Kálmán detektiv inspekciós körutjában éppen a Stefánia-utcában haladt, mikor a fellobbanó tűz megtéritte utjában és visszazaladva, a tűz szomszédságában levő házak lakóit verte fel. Egyik háznak a lakója éppen csak kiszaladhatott két kis gyermekével, megmenteni semmit sem tudott. Közben megérkezett a katonaság és a tüzoltóság is és oltáshoz látott, mely az összezsúfolt faépületek és a vízhiány miatt nehéz volt. Röviden két fél uicásor állott lángokban s oltásra nem is lehetett gondolni, legelőbb a közelfekvő épületek megmentésére irányult minden igyekezet. A katonaság és tüzoltóság derekasan dolgozott, de már nem tudta megmenteni Csizsár Dénes szeszgyárát se, melynek tetőzete lángba kapott s a magas, vörös épület hatalmas lángokkal égett, bevilágítva fényével az egész várost. Egymásután gyuladt meg mintegy nyolc épület; Csizsár Dénes két kisebb lakóháza és hozzá tartozó melléképületek; odaveszett ezek közül az a lakóház is butorokkal együtt, melyet a Prágában katonáskodó Lengyel Károly taktikaképzőtári tisztviselő bérelt, ezeken kívül még teljesen leégett Jancsó Béla mészáros-

nak egy lakóháza melléképülettel, Csiszár Pál kereskedő három lakóháza és egy raktárhelyisége, továbbá Nagy István szeszgyáros házána a régi oláh korcsmának fél tetőzete. Az utóbbi kórháznak volt berendezve, így inkább ezt igyekeztek menteni. Az oltásnál egy katoná sulyos égési sebeket, Benovits Jenő kereskedő a bal lábán zúzódásokat szenvedett. A tüzet reggel felé sikerült annyira lokalizálni, hogy tovább terjedésétől nem lehetett tartani, azonban hétfőn délben is javában füstölgött egy-egy leégett épület. A tűz keletkezésének okát nem tudják. Valószínű azonban, hogy gyújtogatás történt, mert akkor éjjel a város más szegletében a régi Pap István fele ház istállója is meggyült, szerencsére hogy észrevették. A kár az eddigi megállapítás szerint 200.00 koronán felül van.

Beszélgetés a bolgár királlyal.

Berlinből jelentik: A stuttgarti német-bolgár társaság választmányi tagja, Keil Ernő, a St. Neue Zeitung főszerkesztője beszélgetést folytatott Ferdinánd bolgár királlyal. A beszélgetés két óra hosszáig tartott azon a gyorsvonaton, amely az uralkodót Kóburgba vitte.

A bolgár király kijelentette, hogy a szabad Oroszország sem mond le terjeszkedő törekvéseiről, ami ellen meg kell védelmezni a kisebb államokat. Kis-Ázsia rendkívül fejlődésképes föld, amelynek gazdasági felvirágzása a közlekedési viszonyok fokozatos javulásától függ.

Olaszország árulásáról felháborodva nyilatkozott az uralkodó. Azt mondta, hogy az árulásban a francia befolyáson kívül főként az olasz király a bűnös.

Amerika hadereje, úgy mond csekélyebb, mint a világhatalma, aminek jelentősége a háború után is megmarad. Lehetséges, hogy az amerikai nép meg észre tér s rájön arra, hogy mennyire félrevezették.

Bulgária gazdasági jövője, mondotta Ferdinánd király, a Németországgal és Ausztria-Magyarországgal való gyors összeköttetésétől függ, aminek segítségével az ország produktumait gyorsan el lehet szállítani. Az olaj- és citromtermelést fokozni lehet. Bulgária déli gyümölcskereskedelme a jövőben konkurrenciát csinál Olaszországnak. A német iparra az a feladat hárul, hogy támogassa a bolgár népet a tömegtermelésben.

Keil főszerkesztő a beszélgetést összefoglalva, azt írja, hogy Ferdinánd király elfogulatlanul nyilatkozott a mai uralkodók kötelességeiről s azt mondta, hogy az összes néprétegekkel együtt érezzenek. Ferdinánd király amellett, hogy szilárdan el van határozva a kitartásra, nem csinál titkot abból, hogy a bolgár nép a békére vágyik.

HIREK

— **Ünnepélyes istentisztelet a Szent Mihály-templomban.** Ferdinánd bolgár király uralkodásának harmincéves évfordulója alkalmából holnap délelőtt 10 órakor a Mátyás-téri Szent Mihály templomban ünnepélyes istentisztelet lesz, amelyen a katonaságon kívül a hatóságok fejei is részt fognak venni.

— **Az iskolák megnyitása.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a napokban intézkedett az elemi népiskoláknak az 1917—18 iskolai évben való megnyitásáról, most pedig a miniszter elrendelte, hogy az új tanév az összes középfokú tanintézetekben (tehát a fiu- és leány középiskolákban, felső kereskedelmi iskolákban és női kereskedelmi szaktanfolyamokon, tanító-, tanítónő- és óvónőképző intézetekben, ugyancsak a polgári iskolákban és gyógypedagógiai intézetekben) szeptember 1-én megkezdődjenek.

— **Dohányhiány Ausztriában.** Ausztriából oly nagy mennyiségben csempészték ki dohányt, hogy nagy dohányhiány állott be. A kormány úgy segítette a bajon, hogy a

szivarfogyasztást az eddiginek kétharmadára, a cigarettafogyasztást háromnegyedére, a pipadohány fogyasztást egynegyedére szálította le.

— **A sötét istálló.** A sötétség a zsirképződést állítólag elősegíti s ezért a hizlalásnál az állatokat sötét istalókba zárják. Ez mindenesetre állatkinzás. Ott azonban, ahol állatnevelésre fordítják a gondot és jó igásállatokra akarnak szert tenni, vagy jól tejelő teheneket akarnak, ott a sötét istálló nagyon hátrányos is válik, mert az illető állatoknál vérszegénységet idéz elő. Amint a növénynél is szükséges a sok világosság, és világosság nélkül sápadtakká válnak, éppen így van ez az állatoknál is. Ha tehát edzett nevelést akarunk, jól tejelő tehenet, vagy erős igásállatot, úgy sötét istálló nem alkalmas.

— **Ég az ecsedi láp.** Nagykárolyból jelentik, hogy az ecsedi láp már napok óta ég. Több holdnyi terület a rajta lévő terméssel együtt a tűz áldozata lett. A faluk népe körülárkolással igyekezik a tűznek gátat vetni, de a nagy szárazságban kevés eredménnyel. Több száz buzakereszt és sok krumpli éget meg.

— **Cigaretta-razzia a kávéházakban és vendéglőkben.** Kormányrendelet tiltja meg tudvalevőleg a kávéházaknak és vendéglőknek, hogy főpincérik vagy egyéb alkalmazottaik dohánytermékeket árussítsanak. Ennek dacára a pénzügyigazgatóság arról kapott értesítést, hogy igen sok ilyen helyen foglalkoznak német dohányárúknak üzletszerű forgalombahozatalával. Miután ezek a visszaélészerű üzelmek már sürűn elharapóztak, a pénzügyi hatóságok razziait rendeltek el a főváros egész területére. Ennek megfelelően fináncok, a legtöbbször polgári ruhában, hogy gyanút se keltsenek, járják sorra a gyanús kávéházakat és vendéglőket s mindenütt elkobozzák a felfedezett dohánytermékekészleteket. Az illető üzlet tulajdonosát és alkalmazottját azután feljelentésükre a pénzügyigazgatóság megfelelő pénzbírsággal sújtja.

— **A fürdés áldozatai.** Ujvidékről jelentik: Palánkán az ottani kendergyár alkalmazottainak női hozzátartozói közül egy fiatal asszony és két leány, Tóth Károly géplakatos 21 éves felesége és a főgépésznek leánya, Hoffmann Karolin, továbbá Gergely Albert kötélverő mester Agnes leánya fürdés közben a Dunába fulladtak. A vízből kifogott áldozatokat tegnap temették nagy részvét mellett.

— **Németország állatállománya a harmadik háborús évben** a legutolsó állatszámítás szerint általában nem szenvedett érzékenyebb veszteséget. Az 1915-iki takarmányszükség évhez képest az 1916-ik év az állatállomány gyarapodását mutatja, egyedül a sertések száma mutat fogyatkozást, ami a jelelegi takarmányviszonyoknak köszönhető. A statisztikai hivatal az eszközölt állatösszeírást a következő számokban mutatja ki: Az 1917. június 1-én eszközölt összeírás szerint jelenleg van: tehén 10.6 millió (0.2 százalékkal több mint 1916. júniusában) borjú 2.4 millió (6.8 százalékkal több mint 1916-ban) bika, ökör 1.4 millió (3 százalékkal több, mint 1916-ban.) A szarvasmarha összes állománya 21.46. millió (átlagban 6.7 százalékkal több mint 1916-ban volt.) Sertés: egy évnél idősebb 1.4 millió (6.5 százalékkal kevesebb, mint 1916-ban volt) malac és süldő 11.3 millió összesen 12.7 millió, átlagban 11.1 százalékkal kevesebb, mint 1916-ban volt. Juh 6.1 millió, 0.4 százalékkal több mint 1916-ban volt.

— **Anglia termése.** Hágából jelentik: Egy angol mezőgazdasági szaklap azt írja legutóbbi számában, hogy az angol aratás eredménye nagyon kedvezőtlen. A buza nagyon gyöngye, mert a bevetett terület jelentékenyen kisebb volt, mint a két előző esztendőben. Ugyanez a lap július 21-iki számában megjegyzi, hogy Anglia szénatermése 50 százalékkal kevesebb, mint a múlt évben volt és már tavaly is 25 százalékkal rosszabb volt a takarmánytermés az átlagnál.

LEGUJABB

Az „Ellenzék” távirat-telefon- és expressz-tudósításai.

Elfoglaltuk Susitát.

Ezer oláh holttest fekszik arcvonalunk előtt

Budapest, aug. 13.

A sajtószállásról jelentik: A Szerethnél egy német hadolytály **elfoglalta Susitát.** Visszaszorítottuk az ellenséget a marasesti panciu vasut vonalig. Tifestin túl a támadó német csapatok előnyomulóban vannak. Ojtoz területen egyik hadosztályunk **tizenkét ellenséges támadást vissza vert.** Arcvonalunk előtt ezer oláh holttest fekszik.

Kerenszki parancsai.

Budapest, aug. 13.

Kopenhágából jelentik: Kerenski az oroszok diktátora megparancsolta valamennyi katonai kormányzóknak és csapatparancsnoknak, hogy a hadsereg fegyelmének helyreállításában semmiféle lépéstől vissza ne riadjanak. A kormányrendelet felhatalmazza a belügy és hadügyminisztereket, hogy a háború tartamára mindennemű gyűlést kongresszust, mely katonai, vagy az ország biztonságából veszélyes, betilthassa, fősoszlathassa.

Amerika nem ad utlevelet a stockholmi konferenciára.

Budapest, aug. 13.

Washingtonból jelentik: Az Associated Presse jelenti: Az Unió kormánya elhatározta, hogy meg fogja tagadni az amerikai szocialistáknak a stockholmi konferenciára szóló utleveleket.

A német kancellár nyilatkozni fog a parlamentárizálásról.

Budapest, aug. 13.

Berlinből jelentik: Michaelis kancellár a Radische Zeitung szerkesztőjének ezeket mondotta: Legközelebb alkalmat keresek, hogy a kormány parlamentárizálásáról nyilatkozzam. Érdemes volna kimutatni, milyen demokratikus intézményei vannak a német népnek. Nem a forma lényeges, hanem a belső tartalom.

Vázsonyi a királynál.

Budapest, aug. 13.

Bécsből jelentik: Vázsonyi minisztert a király tegnap hosszabb kihallgatáson fogadta. Vázsonyi a királynak miniszteriuma statusrendezése n nagyszámu előléptetésre vonatkozó részletes jelentését terjesztette elő.

Választás.

Budapest, aug. 13.

Nyiregyházán ma egyhangulag Fényes Lászlót képviselőnek választották. Fényes mandátumának átvételekor ezeket mondotta:

— Egyformán akarom a választókat képviselni és azokat, akik eddig kizárattak a parlamentből. Hirdetni megyek oda az önk és az egész ország akaratát. Hogy végének kell lennie a régi világ bűnös korszakának. Munkát, békét, jogot az embereknek, mindenkinek, aki e hazában él és megteszi kötelességét.

Véres zavargások a katonáskodás miatt.

Budapest, aug. 13.

Rotterdamból jelentik: A Morningpost washingtoni tudósítója jelentette, hogy Oklahomában, Georgiában és más déli államokban zavargások voltak a katonai szolgálati kötelezettség ellen s a zavargások folyamán több ízben folyt vér. A tudósító hangsúlyozza, hogy a nép mindinkább arra a meggyőződésre jut, hogy tulajdonképpen nem is érti még Amerika háborús céljait.

Francia aggodalom.

Budapest, aug. 13.

Genfől jelentik: A Matin katonai kritikusa feltűnőnek találja, hogy az orosz északi fronton körülbelül olyan nagy csend állott be. Ez Franciaországban kínos meglepetést kelt, mert attól tartanak, hogy az orosz sereg fegyelmével harcképességét is teljesen elvesztette.

Visszaállítják a cenzurát.

Budapest, aug. 13.

Karlsruhéból jelentik: Párison át érkezett pétervári hír szerint az ideiglenes kormány elhatározta a politikai cenzurának újra való bevezetését.

Nem enyhült a buvárhajóharc.

Budapest, aug. 13.

Karlsruhéból jelentik: A Manchester Guardian tengerészeti munkatársa hosszabb cikkben foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy tényleg csökkenőben van-e a buvárhajóharc eredménye, mint ahogy ezt az angol kormány a közvéleménnyel elhitetni szeretné. A cikkíró adatokkal bizonyítja, hogy az elsülyesztett tonnatartalom a buvárhajóharc legutolsó két hónapjában nem lett csekélyebb.

Megálnak az orosz vasutak.

Budapest, aug. 13.

Stockholmból jelentik: A lapok jelelnek Haparandából: A pétervári közlekedési ügyosztálytól mindenfelől fűtőanyagot követelnek a vasutak számára. A mozdonyvezetők a rossz fűtőanyag miatt nem akarják elindítani a vonatokat, vagy azokat a pályán megállítják. Az ország déli részében a közlekedés teljes megszűnése várható.

Színház.

Téli Színház.

Pénteken: Este fél 8 órakor. Diszelőadás Ófelsége, Károly király születése ünnepén: Egy magyar nábob (Megnyitó előadás a téli színházban. Rendes helyárrakkal.)

Szombaton: D. u.: Romeo és Julia. (Mérsékelt helyárrakkal. Kezdeté 3 órakor.)

Szombaton: Este: Csárdáskirálynő. (Rendes helyárrakkal. Kezdeté 8 órakor.)

Vasárnap: D. u.: Elnémult harangok. (Mérsékelt helyárrakkal. Kezdeté 3 órakor.)

Vasárnap: Este: Leányvásár. (Ötvenedszer. Berky Lili vendégjátékával. Rendes helyárrakkal. Kezdeté 8 órakor.)

Hétfőn: D. u.: Tatárjárás. (Berky Lili vendégjátékával. Mérsékelt helyárrakkal. Kezdeté 3 órakor.)

Hétfőn: Este: Csárdáskirálynő. (Rendes helyárrakkal. Kezdeté 8 órakor.)

Kedden: Mágna Miska. (Ötvenedik előadás. Berky Lili vendégjátékával. Rendes helyárrakkal. Kezdeté 8 órakor.)

Pénztárnyitás a téli színházban. Holnap reggel 9 órakor nyílik meg a téli színház pénztára s árusítani kezdi az e heti előadások jegyeit.

Diszelőadás Károly király tiszteletére. A téli színház pénteki megnyitó előadásán a Jókai „Magyar nábob“-ja fog színrekerülni. Az előadást rendes helyárrakkal tartják meg. Ez az előadás Károly király Ófelsége születés napján diszelőadás lesz s a színház elnöke tagjai különös figyelemmel és gondtal készülnek rá.

Berky Lili föllépései. Két esti és egy délutáni előadáson fog föllépni Berky Lili. Vasárnap este 8 órakor a „Leányvásár“ című rendkívüli sikerű, komoly értékű daljátékának az 50-edik előadásán s kedden este 8 órakor a „Mágna Miska“ ötvenedik előadása. Szent István napján, hétfőn délután 3 órakor pedig a „Tatárjárás“ kerül színre mérsékelt helyárrakkal s a Berky Lili föllépésével. Mindezeknek az előadásoknak a jegyeit már most meg lehet váltani.

Romeo és Julia. — Elnémult harangok. Az első délutáni előadás az idei szezonban szombaton lesz, amikor Shakespeare „Romeo és Julia“-ját, a második pedig vasárnap lesz, amikor az „Elnémult harangok“-at adják s mind a két előadást mérsékelt helyárrakkal tartják meg.

Csárdáskirályné. Szombaton és hétfőn este az óriási sikerű „Csárdáskirályné“ fog színrekerülni.

Az e heti szenzációk. Mozi-eseményekben gazdag hét következik most. A szenzációk változatos sorából ki kell különösen emelni „A pénzimádók“ című amerikai drámát (szerdán és csütörtökön adják a Színházban), a „Lyon Lea“ reprizét (szintén a Színházban pénteken) s az „Utolsó csók“ ot, amelynek keretében egy új, minden eddiginél ragyogóbb mozi-csillagot, Leda Gyst lesz alkalma megismerhetni közönségünknek. Az „Utolsó csók“ szombaton és vasárnap fog a Színház-mozgóban színrekerülni. „A berlini élet rejtelmei“ című titokzatos újdonság bemutatása az Uránia szerdai és csütörtöki műsorára van kitűzve. A „Világot jelentő deszkák“ című társadalmi drámai újdonság pedig ugyanezek a napok az Egyetem-mozgóban fog színrekerülni.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:
Magyary Mihály

Szerkesztő: **Dr. Polcz Radó ügyvéd.**

NYILT-TÉR

Ma és mindennap a Thália-kávéházban békéscsabai Farkas Gazsi teljes zenekarával zeneestélyt tart.
445 (1—*)

Színház-mozgó.

Előadások		Előadások	
hétköznapokon:		ünnepek és vasárnap	
Első előadás 4 órakor	Második „ fél 6 „	Harmadik „ 7 „	Negyedik fél 9 „
Első előadás 2 „	Második „ 4 fél „	Harmadik „ 5 „	Negyedik „ 7 fél „
		Ötödik „ 8 „	Hatodik „ 10 fél „

Műsor:

Kedden

A gyémánt-királyné.

Szerdán és csütörtökön

I. Pénzimádók.

II. Hegyek asszonya.

Pénteken

Lyon Lea.

Szombaton

Az utolsó csók.

Helyárak:

Páholyülés	1.50 kor.
Földszinti ülés	1 kor.
Alsó erkély	70 fillér.
Felső erkély	50 fillér.